

ПЛАН-КОНСПЕКТ
проведення заняття зі службової підготовки (профільна підготовка)

Тема: Порядок доступу до персональних даних.

Навчальна мета: підвищення рівня знань особового складу.

Час проведення: 1 академічна година (45 хвилин), 15.09.2020 року (15.15-16.45).

Місце проведення: 203 аудиторія.

Навчально-матеріальне забезпечення: нормативно-правові акти.

Нормативно-правові акти:

Закон України «Про захист персональних даних» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, № 34, ст. 481);

Кузьмічева Н. Г., Лещенко П. С., Порядок доступу до персональних даних, Лекція, Міністерство внутрішніх справ України, 2020, 10 стр.

Порядок проведення заняття:

1. Організаційні заходи – **5 хв.:**
перевірка присутніх; оголошення теми і мети заняття.
2. Контроль знань – **5 хв.:**
перевірка засвоєння раніше пройденого матеріалу.
3. Викладення матеріалу теми – **25 хв.**

Питання, які вивчатимуться:

Вступ.

1. Персональні дані відповідно до визначення Закону України «Про захист персональних даних».

2. Доступ до персональних даних про себе

3. Доступ третіх осіб до персональних даних

Висновок.

Питання та їх стислий зміст	Методичні вказівки
<p style="text-align: center;">Вступ</p> <p>Персональні дані є однією із складових прав людини, захист яких є основою демократичного розвитку держав та світової спільноти. Завдяки стрімкому розвитку інформаційних технологій доступ до різноманітних каналів комунікації отримали не лише організації та корпорації, але й окремі особи. У сучасний період кожна людина має можливість створювати свої власні повідомлення та поширювати інформацію, яка буде доступна необмеженій кількості користувачів. У результаті масового і неконтрольованого доступу до інформаційно-комунікаційних технологій захист, який ще донедавна дозволяв «ховати» значний масив особистої інформації від сторонніх, був практично зведений на нівець. Як наслідок, відбулася низка інформаційних скандалів, які привернули увагу суспільства до проблеми захисту персональної інформації та спричинили широкомасштабне обговорювання цієї проблеми та викликало нагальність та необхідність проведення системних навчальних заходів в органах системи МВС. Вказане навчання дасть можливість більш чіткого та злагодженого розуміння понять визначених діючим законодавством в сфері захисту персональних даних та підстав і можливості їх надання, зокрема на вимогу третіх осіб.</p> <p style="text-align: center;">1. Персональні дані відповідно до визначення Закону України «Про захист персональних даних».</p> <p>Персональні дані - це будь-які відомості чи сукупність відомостей про фізичну особу, яка ідентифікована або може бути конкретно ідентифікована.</p> <p>До персональних даних відносяться: ім'я і номер телефону; місце проживання; дата і місце народження; судимість; улюблений серіал; колір волосся; розмір одягу; стан здоров'я; стать; національність; освіта; сімейний стан; релігійні переконання; відомості про події та явища, що відбулися або відбуваються у побутовому, інтимному, товариському, професійному діловому та інших сферах життя особи тощо.</p> <p>Закон України «Про захист персональних».</p> <p>Цей Закон поширюється на діяльність з обробки персональних даних, яка здійснюється повністю або частково із застосуванням автоматизованих засобів, а також на обробку персональних даних, що містяться у картотеці чи призначені до внесення до картотеки, із застосуванням неавтоматизованих засобів.</p> <p>Персональні дані містяться:</p> <ul style="list-style-type: none"> -в електронній базі даних, комп'ютерах, на серверах, флеш носіях; -в паперових картотеках, документах, копіях документів, листах, зверненнях громадян, списках; -на фотографіях, відеозаписах тощо... 	<p style="text-align: center;">Звернути увагу на суть даного питання</p> <p style="text-align: center;">Основні засади Закону України «Про захист персональних»</p>

2. Доступ до персональних даних про себе.

Стаття 8 Закону визначає, що суб'єкт персональних даних має право, зокрема:

- на доступ до своїх персональних даних;
- отримувати **не пізніше як за 30 календарних днів** з дня надходження запиту, крім випадків, передбачених законом, відповідь про те, чи обробляються його персональні дані, а також отримувати **зміст** таких персональних даних;

- (Частина шоста статті 16): Суб'єкт персональних даних має право на одержання будь-яких відомостей про себе у будь-якого суб'єкта відносин, пов'язаних з персональними даними, **за умови надання інформації про прізвище, ім'я та по батькові, місце проживання (місце перебування) і реквізити документа, що посвідчує фізичну особу, яка подає запит**, крім випадків, установлених законом.

(Стаття 19): Доступ суб'єкта персональних даних до даних про себе здійснюється **безоплатно**.

(Частина п'ята статті 16): Строк вивчення запиту на предмет його задоволення не може перевищувати **10 робочих днів** з дня його надходження.

Запит задовольняється протягом **30 календарних днів** з дня його надходження, якщо інше не передбачено законом.

Наприклад:

- працівник звертається із запитом для отримання копій документів з особової справи;
- заявник звертається для отримання копій відповідей, які йому колись надавались на його звернення.

З метою запобігання зловживань, спрямованих на отримання конфіденційної інформації про особу шляхом надсилання запиту від її імені, володільцю персональних даних при наданні запитуваної інформації необхідно встановити особу запитувача.

Для прикладу, дистанційно це можна зробити шляхом направленням рекомендованого листа запитувачу з позначкою «вручити особисто».

При отримання фізичними особами довідок про притягнення до кримінальної відповідальності, відсутність (наявність) судимості або обмежень, передбачених кримінальним процесуальним законодавством України процедура надання відомостей закріплена у відповідних нормативно-правових актах.

Зокрема відповідно до статті 16 Закону України “Про захист персональних даних” та Порядку доступу до відомостей персонально-довідкового обліку єдиної інформаційної системи Міністерства внутрішніх справ України, затвердженого наказом МВС від 29 листопада 2016 року №1256 (зі змінами).

Запит подається в письмовій або електронній формі з ЄЦП. Запит у письмовій формі подається особисто заявником або уповноваженою ним у встановленому порядку особою. Заявник під час подання запиту особисто пред'являє посадовій особі документ, що посвідчує його особу, та надає його копію.

права суб'єкта
персональних даних

Строк вивчення
запиту

Запит задовольняється у 30 денний строк, якщо відмова – 10 днів. Безоплатно.

3. Доступ третіх осіб до персональних даних.

Відповідно до статті 14 Закону поширення персональних даних передбачає дії щодо передачі відомостей про фізичну особу за згодою суб'єкта персональних даних.

Поширення персональних даних без згоди суб'єкта персональних даних або уповноваженої ним особи дозволяється у випадках, визначених законом, і лише (якщо це необхідно) в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини.

Згідно з частиною першою статті 16 Закону, порядок доступу до персональних даних третіх осіб визначається умовами згоди суб'єкта персональних даних, наданої володільцю персональних даних на обробку цих даних, або відповідно до вимог закону.

Так, за загальним правилом, третя особа подає запит щодо доступу до персональних даних володільцю персональних даних зміст якого повинен відповідати вимогам частини четвертої статті 16 Закону.

Згідно з частиною четвертої статті 16 Закону у запиті зазначається:

- найменування, місцезнаходження юридичної особи, яка подає запит, посада, прізвище, ім'я та по батькові особи, яка засвідчує запит; підтвердження того, що зміст запиту відповідає повноваженням юридичної особи (для юридичної особи - заявника);

- прізвище, ім'я та по батькові, а також інші відомості, що дають змогу ідентифікувати фізичну особу, стосовно якої робиться запит;

- відомості про базу персональних даних, стосовно якої подається запит, чи відомості про володільця чи розпорядника персональних даних;

- перелік персональних даних, що запитуються;

- мета та/або правові підстави для запиту.

Обсяг інформації про фізичну особу, що поширюється, має бути відповідним, адекватним та ненадмірним відносно визначеної мети збирання таких даних.

Таким чином, запит має відповідати вищезазначеним вимогам статті 16 Закону та містити обґрунтування повноважень, правових підстав та мети отримання запитуваної інформації.

Доступ до персональних даних третіх осіб залежить від наявності у них законних підстав для цього, а саме – згоди суб'єкта персональних даних або норми закону. Тобто, конкретні повноваження третьої особи, в рамках виконання яких здійснюється збирання персональних даних, мають бути передбачені законодавством України.

Частиною четвертою статті 19 Закону передбачено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування мають право на безперешкодний і безоплатний доступ до персональних даних

Доступ третіх осіб

Реквізити запиту

відповідно до їх повноважень.

Слід вказати, що з урахуванням положень статей 10, 14, 17 та 24 Закону, володільць персональних даних розглядає отриманий запит у кожному конкретному випадку окремо та у випадку наявності правових підстав приймає рішення щодо його задоволення або відмовляє у його задоволенні із обґрунтуванням причини відмови. Відповідальність за прийняте рішення покладається на володільця персональних даних, який розглядає запит.

Щодо отримання персональних даних у рамках досудового розслідування необхідно зазначити, що відповідно до статті 1 КПК України, порядок кримінального провадження на території України визначається лише кримінальним процесуальним законодавством України.

Порядок збирання доказів стороною обвинувачення передбачений КПК України. Статтею 162 КПК України визначено речі і документи, які містять охоронювану законом таємницю.

Відповідно до пункту 8 частини першої статті 162 КПК України до охоронюваної законом таємниці, яка міститься в речах і документах, належить, зокрема, персональні дані особи, що знаходяться у її особистому володінні або в базі персональних даних, яка знаходиться у володільця персональних даних.

Згідно з частиною другою статті 159 та частиною шостою статті 163 КПК України вказана інформація надається стороні кримінального провадження особою, у володінні якої знаходяться така інформація, на підставі ухвали слідчого судді, суду про тимчасовий доступ до речей і документів, які містять охоронювану законом таємницю.

Висновок.

Виходячи із вище викладеної тематики, маємо можливість наголосити на важливості дотримання вимог норм Закону, зокрема під час надання інформації про фізичну особу на запити третіх осіб та зробити висновок про позитивні тенденції в роботі як регулятора щодо підготовки відповідних підзаконних актів, положень та інструкцій з питань захисту персональних даних так і безпосередньо органів системи МВС, так як за результатами перевірок Секретаріатом Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у минулому році не було зафіксовано суттєвих порушень. Сподіваємось, що ті незначні недоліки, які виявляються під час перевірок застосування Закону, будуть поступово усунені шляхом прийняття зокрема нового Закону «Про захист персональних даних», який на сьогодні перебуває на опрацюванні у Верховній Раді України, та у разі його прийняття будуть врегульовані ряд аспектів, які на сьогодні залишаються поза увагою (для прикладу відео спостереження). Нові норми приведуть у відповідність національне законодавство із нормами міжнародного права.

отримання
персональних даних у
рамках досудового
розслідування

Питання для перевірки

1. Що таке персональні дані згідно з визначенням, що міститься у Законі «Про захист персональних даних»:

- а) це відомості чи сукупність відомостей про фізичну особу, яка ідентифікована або може бути конкретно ідентифікована.;
- б) це відомості, які за допомогою яких можливо ідентифікувати особу;
- в) це дані з допомогою, яких можливо ідентифікувати особу;
- г) всі відповіді вірні.

2. Хто такий володілець персональних даних відповідно до Закону:

- а) це фізична та юридична особа, яка накопичує персональні дані;
- б) це фізична або юридична особа, яка визначає мету обробки персональних даних, встановлює склад цих даних та процедури їх обробки, якщо інше не визначено законом;
- в) це фізична і юридична особи які розпоряджаються персональними даними;
- г) відсутня вірна відповідь.

3. Дайте найбільш повне визначення суб'єкта персональних даних відповідно до Закону:

- а) особа, дані якої обробляються;
- б) юридична та фізична особа, персональні дані яких обробляються;
- в) фізична особа, персональні дані якої обробляються;
- г) юридична та фізична особа дані якої зберігаються.

4. Виберіть із наведеного повне визначення третьої особи відповідно до Закону:

- а) будь-яка особа, якій володільцем чи розпорядником персональних даних здійснюється передача персональних даних;
- б) будь-яка особа, за винятком суб'єкта персональних даних, володільця чи розпорядника персональних даних та Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, якій володільцем чи розпорядником персональних даних здійснюється передача персональних даних;
- в) будь-яка фізична особа, якій володільцем чи розпорядником персональних даних здійснюється передача персональних даних лише в бізнесі;
- г) юридична особа, якій володільцем чи розпорядником персональних даних здійснюється передача персональних даниху будь-яких установах та сферах.

5. Визначте умови за яких суб'єкт персональних даних має право на одержання будь-яких відомостей про себе у будь-якого суб'єкта відносин, пов'язаних з персональними даними:

- а) за умови надання інформації про прізвище, ім'я та по батькові, місце проживання (місце перебування) і реквізити документа, що посвідчує фізичну особу, яка подає запит, крім випадків, установлених законом;
- б) за умови надання інформації про прізвище, ім'я та по батькові, місце проживання (місце перебування) і реквізити документа, що посвідчує фізичну особу;
- в) за умови надання інформації про прізвище, ім'я та по батькові;
- г) за умови надання інформації про прізвище, ім'я та по батькові, місце проживання (місце перебування) і реквізити документа, що посвідчує фізичну особу.

6. На протязі якого терміну володілець персональних даних має надати суб'єкту персональних даних відповідь на запит?

- а) не пізніше 15 днів з моменту отримання запиту;
- б) на протязі 30 календарних днів з часу отримання запиту;
- в) через 15 робочих днів з моменту отримання запиту;
- г) не пізніш як за 30 календарних днів з дня надходження запиту, крім випадків, передбачених законом.

7. Чи дозволяє діючий Закон поширення персональних даних без згоди суб'єкта персональних даних?

- а) не дозволяється незалежно від наявності згоди суб'єкта персональних даних;
- б) поширення персональних даних без згоди суб'єкта персональних даних або уповноваженої ним особи дозволяється у випадках, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини;
- в) не дозволяється в будь-якому випадку;
- г) дозволяється на розсуд володільця персональних даних.

8. Доступ до персональних даних третіх осіб залежить від наявності у них законних підстав для цього, а саме:

- а) згоди суб'єкта персональних даних;
- б) норми закону;
- в) відсутня вірна відповідь;
- г) згоди суб'єкта або норми закону.

9. Чи буде законним надання володільцем персональних даних персональних даних за запитом слідчого в межах досудового розслідування кримінального провадження?

- а) так може надавати;
- б) ні не може надати;
- в) може надати за умови викладення в запиті всіх необхідних реквізитів;
- г) не може надавати персональні дані за запитом, так як відповідно до вимог частини другої статті 159 та частини шостої статті 163 КПК України вказана інформація надається стороні кримінального провадження особою, у володінні якої знаходиться така інформація, на підставі ухвали слідчого судді, суду про тимчасовий доступ до речей і документів, які містять охоронювану законом таємницю.

10. В якому випадку володільця персональних даних може надати персональні дані оперативним підрозділам?

- а) в будь-якому випадку;
- б) на підставі листа оперативного співробітника;
- в) за запитом оперативного підрозділу в рамках виконання доручення органу досудового розслідування;
- г) за запитом оперативного підрозділу в рамках провадження в оперативно-розшуковій справі або якщо такий запит передбачено відповідним законом.